

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum

1 juli 2025

Agendapunt

Onderwerp

Zienswijze MGR begrotingswijziging 2025, jaarverslag 2024 en ontwerpbegroting 2026-2029

Portefeuillehouder(s) drs. H. van Helden MBA (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

Aanleiding

De gemeente Leudal maakt samen met dertien andere gemeenten in Noord- en Midden-Limburg deel uit van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord (hierna: MGR). Bij de brief, gedateerd 22 april 2025, biedt de MGR de jaarverantwoording 2024, de begrotingswijziging 2025, de ontwerpbegroting 2026-2029 en het uitvoeringsplan 2026 – 2028 aan. De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 18 juli 2025 haar zienswijze op de begrotingswijziging 2025, de ontwerpbegroting 2026-2029 en het uitvoeringsplan 2026 – 2028 in te dienen bij de MGR.

De regionale samenwerking via de MGR bestaat uit twee onderdelen, module 1 en module 2. De gemeenten in Midden-Limburg nemen alleen deel aan module 2 en dat heeft betrekking op de diensten Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang, Bemoeizorg en OGGZ-Preventie (hierna: BW, MO en B&P). De regionale begroting voor BW, MO, B&P laat een positief saldo zien. Dit positieve saldo wordt via een vastgestelde verdeelsleutel uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten.

Beoogd(e) doel(en)

De MGR heeft als doel om activiteiten in het sociaal domein dusdanig uit te voeren, dat efficiency-, kwaliteits- en continuïteitsvoordelen maximaal benut worden. De samenwerking in regionaal verband en het gezamenlijk aanbesteden en inkopen van de diensten BW, MO en B&P leidt tot efficiencyvoordelen. Met dit voorstel wordt beoogd dat de raad kan sturen op de rechtmatigheid en doelmatigheid van het financieel beheer door de MGR.

Met inachtneming van de onderstaande uitgangspunten en de daarbij horende onderbouwing, wordt de raad voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarverantwoording 2024, de begrotingswijziging 2025, de ontwerpbegroting 2026 – 2029 en het uitvoeringsplan 2026–2028 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord;
2. Een zienswijze in te dienen met betrekking tot de ontwerpbegroting 2026-2029 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord door middel van bijgevoegde brief (bijlage 7). De financiële effecten te verwerken in de gemeentelijke (meerjaren) begroting 2026-2029;
3. Geen zienswijze in te dienen met betrekking tot de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028;
4. Op basis van de jaarrekening 2024 en de begrotingswijziging 2025 van de Modulaire Gemeenschappelijke Regeling sociaal domein Limburg Noord de financiële effecten te verwerken in de bijgestelde gemeentelijke begroting 2025.

Argumenten

1.1 De gevolgen van de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling zijn verwerkt in de ontwerpbegroting 2026-2029.

Bij het opstellen van de begroting 2026-2029 is ervan uitgegaan dat alle gemeenten zullen instemmen met de voorgestelde aanpassingen van de gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2026. De wijziging van de gemeenschappelijke regeling heeft gevolgen voor de ontwerpbegroting 2026:

- De gemeenten in Midden-Limburg treden hiermee volwaardig toe tot module 1 van de MGR per 1 januari 2026;
- Het kwaliteits- en rechtmatigheidstoezicht Wmo en Jeugdwet wordt voor de regio Noord- en Midden-Limburg ondergebracht bij de MGR;
- Er worden een aantal extra taken bij de MGR belegd voor de Midden-Limburgse gemeenten (denk aan business control en declaratie en facturatie);

- De uitvoeringskosten van module 2 worden vanaf 2026 op basis van het inwonersaantal per gemeente verdeeld;
- De verdeling van het surplus van de regionale begroting BW MO en B&P wordt verdeeld op basis van een nieuwe vastgestelde verdeelsleutel.

Uitvoeringskosten module 1

Vanaf 1 januari 2026 worden formeel een aantal bedrijfsvoeringstaken Wmo en Jeugd Midden-Limburg belegd bij de MGR. Deze taken worden op dit moment echter ook uitgevoerd en bekostigd door de gemeenten van Midden-Limburg. Op het moment dat deze taken overgaan naar de MGR vervallen de kosten bij de gemeenten in Midden-Limburg. De toetreding van Midden-Limburg tot module 1 zou derhalve niet moeten leiden tot een toename van de structurele kosten. Het aandeel van Leudal in de uitvoeringskosten module 1 bedraagt € 311.350,- voor 2026.

Uitvoeringskosten module 2

Voor 2026 en verder is het aandeel van Leudal in de uitvoeringskosten € 62.913,-. Het betreft hier een stijging ten opzichte van het bijgestelde aandeel 2025. Voor een klein deel als gevolg van de aangepaste verdeelsystematiek. Vanaf 2026 worden de uitvoeringskosten van module 2 verdeeld op basis van inwonersaantallen. Hierbij wordt dezelfde systematiek gehanteerd als bij module 1. Daarnaast is er een verschuiving van toezichtstaken vanuit de regionale begroting BW MO B&M naar de uitvoeringskosten module 2. Tot slot is er nog loon/prijsindexering toegepast.

Regionale begroting BW MO B&P en daaruit volgend positief saldo

Het aandeel van de gemeente Leudal in het positieve saldo 2026 en verder wordt

€ 1.139.330, een daling ten opzichte van het bijgestelde aandeel 2025 met € 795.542,-.

Deze daling wordt vooral veroorzaakt door toegenomen kosten als gevolg van een uitbreiding van het aanbod binnen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en doorgevoerde indexaties. Er heeft een tarievenonderzoek plaatsgevonden, met het doel om met onze tarieven aan te sluiten bij de AMvB reële tarieven. De kostenstijging in 2026 is een direct gevolg van de tariefsaanpassing voor de gecontracteerde producten binnen module 2. Het totale positieve saldo van module 2 daalt daarom van € 30.558.000 in 2025 naar € 27.333.000 in 2026. Daarnaast is er een effect van de gewijzigde verdeelsleutel. In 2025 was er een ingroei waardoor het aandeel van Leudal 6,33% bedraagt. Met ingang van 2026 wordt het AEF model gevolgd en is het aandeel van Leudal 4,17% in het regionale saldo met betrekking tot BW MO B&P. De daling van Leudal van € 795.542 ten opzichte van 2025 wordt dus veroorzaakt door het lagere regionale saldo en door een lager aandeel in de verdeelsleutel.

Met eventuele mutaties in de rijksuitkeringen op basis van gemeentefondscirculaires 2025 en verder is nog geen rekening gehouden in de begroting 2026, omdat hiervoor de betreffende circulaires worden afgewacht.

1.2 De raad kan haar zienswijze kenbaar maken.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 23 (uitvoeringsplan) en 25 (begrotingsprocedure) van de MGR juncto artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om binnen een termijn van twaalf weken eventuele zienswijzen in te dienen over het uitvoeringsplan 2026 – 2028, de begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting 2026-2029 (bijlage 2 en 4). De MGR vraagt in haar aanbiedingsbrief (bijlage 1) om uiterlijk 18 juli 2025 eventuele zienswijzen kenbaar te maken.

2.1 De ontwerpbegroting 2026-2029 geeft aanleiding om een zienswijze in te dienen.

Op dit moment is een kwartiermaker aan de slag in opdracht van de MGR om te onderzoeken hoe de aansluiting van Midden-Limburg op module 1 vormgegeven kan worden en wat personele en financiële consequenties zijn. Bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2026-2029 zijn aannames gedaan vooruitlopend op nog te nemen besluitvorming met betrekking tot de toetreding in module 1 van de Midden-Limburgse gemeenten. Deze aannames zijn gebaseerd op informatie die de MGR vanuit de Midden-Limburgse gemeenten heeft ontvangen. Er wordt in de ontwerpbegroting 2026-2029 uitgegaan van een toename van de uitvoeringskosten voor module 1 met € 1.558.000,-. Op basis van voortschrijdend inzicht en als gevolg van het onderzoek van de kwartiermaker kan dit bedrag dus nog bijgesteld moeten worden. De raad wordt geadviseerd om als zienswijze aan de MGR mee te geven dat er een eerste begrotingswijziging voor zienswijze wordt aangeboden, zodra er meer duidelijkheid is over de te verwachte uitvoeringskosten voor module 1 in 2026.

We verzoeken de MGR om hiermee niet te wachten tot de begrotingswijziging 2026, die gelijktijdig met de ontwerpbegroting 2027-2030 wordt aangeboden, maar om een begrotingswijziging op te maken zodra er meer inzicht is in de verwachte kosten.

2.2 De begroting 2025 is geactualiseerd.

Uitvoeringskosten module 2

Het aandeel van Leudal in de uitvoeringskosten van module 2 daalt ten opzichte van de primaire begroting 2025 met afgerond € 28.500,- naar € 47.855,-. Dit heeft vooral te maken met de inzet van een bestemmingsreserve en hogere geraamde opbrengst uit rentebaten.

Regionale begroting BW, MO en B&P

Binnen de geactualiseerde begroting voor BW, MO en B&P zijn wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de primaire begroting 2025. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Toename van de middelen die gemeenten ontvangen van het Rijk voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang met 4,2 miljoen, ná het opstellen van de primaire begroting 2025. De bijdragen van de gemeenten in de gewijzigde begroting zijn gebaseerd op de informatie uit de septembercirculaire 2024. Eventuele mutaties in de rijksuitkeringen op basis van gemeentefondscirculaires 2025 zijn nog niet meegenomen in de gewijzigde begroting 2025, omdat hiervoor de betreffende circulaires worden afgewacht;
- Een uitbreiding van het aantal Beschermd Wonen plekken met 4;
- Er heeft een wijziging plaatsgevonden in de verdeelsleutel die wordt toegepast op de verdeling van het saldo van de regionale begroting BW MO B&P. Het AB heeft op 30 mei 2024 ingestemd met een nieuwe verdeelsleutel voor 2025. Voor Leudal betekent dit dat ons aandeel in het positieve saldo daalt van 6,85% in de primaire begroting 2025 naar 6,33% in de begrotingswijziging 2025. In de gemeentelijke begroting 2025 is hier reeds mee rekening gehouden.

Door het bovenstaande stijgt het positieve saldo van de regionale begroting BW MO B&P 2025 met € 3.408.000. Het aandeel van de gemeente Leudal wordt € 1.934.872. In de gemeentelijke begroting 2025 is reeds rekening gehouden met de nu doorgevoerde wijziging in de verdeelsleutel. Daarom is het effect van de wijziging voor Leudal € 215.788,- ten opzichte van de gemeentelijke primaire begroting 2025.

2.3 De MGR heeft een nieuw uitvoeringsplan opgesteld voor de komende drie jaar.

Het nieuwe uitvoeringsplan is samen met de accounthouders van de MGR opgesteld. In het uitvoeringsplan van de MGR zijn vier hoofdpunten benoemd waaraan de MGR gaat werken:

- inhoudelijke doorontwikkeling op de basistaken, met een focus op het verbeteren van de PDCA cyclus en het verder inrichten van het data-gedreven werken;
- het verduidelijken van de taken in rollen in uitvoering tussen de MGR en gemeenten;
- het inrichten van afstemming tussen toegang, beleid en MGR, met name voor module 1;
- integratie van de bedrijfsvoeringstaken van de MGR voor Midden-Limburg en Noord-Limburg.

3 Het advies aan de gemeenteraad is om geen zienswijze in te dienen op de begrotingswijziging 2025 en het uitvoeringsplan 2026-2028.

De door de MGR aangeleverde stukken geven op financieel en inhoudelijk gebied geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze op de begrotingswijziging 2025 of het uitvoeringsplan 2026-2028.

4 De financiële gevolgen worden verrekend met het begrotingsresultaat.

Op basis van besluitvorming bij de gemeentelijke begroting 2025 over de heroverweging budgettaire neutraliteit van de regionale samenwerking voor inwoners met complexe problematiek vindt verrekening van de financiële gevolgen met het begrotingsresultaat plaats.

Risico's

1. Afwijkingen in de begroting van de MGR zijn direct van invloed op het positieve saldo dat de gemeente Leudal ontvangt en/of de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Leudal in de uitvoeringskosten van de MGR.

De MGR heeft geen eigen vermogen. Dat betekent dat budgetafwijkingen direct van invloed zijn op de gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten en/of het gemeentelijk aandeel in het positieve saldo. Het zo reëel mogelijk ramen en het opnemen van een raming voor innovatie en onvoorziene kosten verminderen het risico op budgetafwijkingen.

2. De raming voor uitvoeringskosten module 1 is een schatting.

Er zitten nog een aantal onzekerheden in de indicatie van de uitvoeringskosten voor module 1. Op dit moment is nog niet in detail duidelijk welke taken met welke samenhangende kosten definitief overgaan naar de MGR en op welk moment. De definitieve kosten zijn o.a. afhankelijk van het tijdstip waarop de overdracht van taken naar de MGR plaatsvindt. Vandaar dat de MGR in de zienswijze op de ontwerpbegroting 2026-2029 gevraagd wordt om, zodra er meer duidelijk is over de uitvoeringskosten van module 1, dit te verwerken in een eerste begrotingswijziging.

Financiële paragraaf

Jaarrekening 2024

Het regionale saldo BW MO B&P leidt voor Leudal tot een voordeel van € 380.072. Daarnaast is er een voordeel op de uitvoeringskosten van per saldo € 23.445 (segment 1 en module 2). Een totaal voordeel van € 403.517 dat in 2025 ten gunste van het begrotingssaldo 2025 wordt gebracht.

Begrotingswijziging 1 2025

De actualisatie van het regionale saldo BW MO B&P leidt voor Leudal tot een voordeel van € 215.788. In de begroting 2025 van Leudal is reeds rekening gehouden met het financiële effect van de gewijzigde verdeelsleutel, waardoor dit nu niet tot een wijziging leidt.

Daarnaast is er een voordeel op de uitvoeringskosten module 2 van per saldo € 28.539. Een totaal voordeel van € 244.327 dat in 2025 ten gunste van het begrotingssaldo 2025 wordt gebracht.

Begroting 2026

De MGR gaat in haar begroting uit dat per 1 januari 2026 de Midden-Limburgse gemeenten aansluiten bij module 1. Hierbij zijn aannames gedaan over het moment van toetreding (1 januari 2026) en de taken (zie tabel blz. 5 begroting MGR). Op het moment dat beide punten definitief zijn worden de totale financiële gevolgen voor de gemeente in beeld gebracht. Voor Leudal betekent dit een bijdrage van € 311.350. Uitgangspunt is dat de bijdrage module 1 opgevangen kan worden binnen bestaande budgetten voor uitvoering Wmo en jeugd. Nadat meer informatie bekend is kan worden bezien of de beschikbare budgetten voldoende zijn en/of er frictiekosten zijn. Om te voldoen aan de provinciale richtlijnen (Gemeenschappelijk financieel toezichtkader (GTK) 2020 gemeenten) wordt de begroting 2026-2029 voor € 311.350 gemuteerd op de budgetten voor Coördinatie en beleid Wmo/jeugd – bijdrage MGR. Dit wordt budgettair neutraal verwerkt op de budgetten die beschikbaar zijn bij uitvoeringskosten 3D.

Met betrekking tot module 2 (BW MO B&P) leidt de begroting 2026 van de MGR tot lagere uitvoeringskosten module 2 van € 11.259. Tevens is het regionale saldo € 3.727 positiever dan geraamd in de begroting van Leudal. Een totaal effect van € 14.986 voordeel voor de gemeentelijke begroting. Dit wordt ten gunste van de begrotingssaldi gebracht.

Recapitulatie financiële gevolgen

	Uitvoeringskosten (incl. segment 1 excl. module 1)	Regionaal saldo	Totaal
Jaarrekening 2024 (voordeel 2025)	23.445	380.072	403.517
Begrotingswijziging 1 2025 (voordeel 2025)	28.539	215.788	244.327
Totaal effect 2025	51.984	595.860	647.844
Begroting 2026-2029 (voordeel 2026-2029)	11.259	3.727	14.986

De ramingen voor 2026 en verder worden, na besluitvorming AB MGR, verwerkt in de gemeentebegroting 2026, waarbij met betrekking tot de uitvoeringskosten module 1 van € 311.350 het uitgangspunt is dat deze opgevangen worden binnen de bestaande budgetten.

Datum 1 juli 2025
Betreft Zienswijze MGR begrotingswijziging 2025,
jaarverslag 2024 en ontwerpbegroting
2026-2029.
Pagina 5 van 5

Communicatieparagraaf

Nadat de 14 deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling hun zienswijzen kenbaar hebben gemaakt (uiterlijk 18 juli 2025) zal het Dagelijks Bestuur van de MGR deze behandelen. Het Dagelijks Bestuur biedt de begrotingswijziging 2025, de ontwerpbegroting 2026-2029 en het uitvoeringsplan 2026-2028 inclusief zienswijzen aan bij het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur stelt vervolgens in haar vergadering van september 2025 de begrotingswijziging 2025 en de ontwerpbegroting 2026-2029 vast.

Heythuysen, 27 mei 2025

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts

D.H. Schmalschläger

Bijlage(n)

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief begroting en jaarstukken MGR

Bijlage 2: Begroting MGR SDLN_2026

Bijlage 3: Concept Jaarrekening MGR SDLN 2024

Bijlage 4: Uitvoeringsplan 2026-2028

Bijlage 6: Concept-raadsbesluit (ondertekenen)

Bijlage 7: Concept-antwoordbrief van de raad 'indienen van zienswijze' (ondertekenen)